

Een wandeling met Gerard Riemen

algemeen directeur van de Pensioenfederatie

“De Pensioenfederatie staat ook nù graag met de voeten in de modder!”, lacht Gerard Riemen terwijl wij ons een weg banen over het drassige pad van Landgoed de Horsten bij Wassenaar. “Of trekken de kabinetsplannen van Rutte2 de pensioenfondsen het moeras in...?” Een wandeling met een man die gepassioneerd is van pensioenen en de Pensioenfederatie in deze roerige tijden aanstuurt.

Hij maakt lange dagen en is een aantal avonden per week op pad. “Vanavond debatteren we in Culemborg met jongeren over pensioenen. Er is veel aan de hand in de pensioensector en het is goed om daar met elkaar de discussie over te voeren.” Zomaar op een doordeweekse middag in het bos wandelen is dan ook uniek. “Ik ben wel graag buiten, maar ik sport op zondagochtend in de sportschool. Echt veel in een bos wandelen zoals nu komt er doorgaans niet van. De omgeving van mijn woonplaats Woerden is bovendien niet zo bosrijk. En ik stap niet eerst in de auto om vervolgens in het bos te gaan wandelen.”

Riemen groeide op in Vleuten, zijn vader was actief in de vakbeweging. Pensioenen en sociale zekerheid zijn min of meer met de paplepel inge-

goten. Wat wilde hij ‘later’ worden? “Als kind al had ik een fascinatie voor treinen. Ik wilde dan ook later wel iets met spoorwegen, machinist worden bijvoorbeeld. Ik vind treinen nog steeds leuk, in het buitenland reis ik graag per trein. Toen ik iets ouder was, wilde ik docent worden omdat ik het mooi vond en vind om kennis over te dragen. Via mijn vader werd ik geattendeerd op een nieuwe studie aan de Universiteit van Tilburg, Sociale Zekerheidswetenschap, een studie die mij zeer fascineerde. Na mijn studies (hij studeerde ook economie) werd ik beleidsmedewerker bij de Sociale Verzekeringsbank, later werkte ik in diverse functies bij het ministerie van SZW. Het heeft me nooit verveeld: de sociale zekerheid en meer specifiek de pensioenproblematiek raakt alle aspecten van het leven: ouder worden, scheiden, arbeidsvoorwaarden, wetgeving, ik blijf er door gefascineerd.”

Hij stapte in 2008 over van het ministerie naar de Vereniging van Bedrijfstakpensioenfondsen (VB). Was de overgang destijds groot? “Ja, zeker. Van beleid voorbereiden en maken naar beleid beïnvloeden, van een functie als ambtenaar op de achtergrond naar een functie op de voorgrond. Een grote overstap maar erg leuk en boeiend.” Eind 2010 ging de VB samen met de twee andere pensioenkoepels op in het samenwerkingsverband de Pensioenfederatie waar Riemen algemeen directeur van is.

Turbulent

Het is turbulent in de pensioensector: dekkingsgraden staan onder druk, veel fondsen zullen moeten korten, de herziening van het pensioenakkoord en van het financieel toetsingskader (FTK), de kabinetsplannen met betrekking tot de maximering van de pensioenopbouw en de beperking van de fiscale vrijstelling van pensioenpremies houden Riemen volop bezig. Stel dat de aarde ‘woest en ledig’ zou zijn en hij zonder beperkingen een pensioenstelsel mocht ontwerpen, hoe zou dat er dan uit zien? Zonder aarzelen: “Dan wil ik een goede solide en solidaire basis in de eerste pijler en een sterke toekomstbestendige tweede pijler, waarbij de verplichtstelling anders dan nu wordt vormgegeven. Namelijk dat werkgevers de verplichting hebben om een

OVER GERARD RIEMEN

Gerard Riemen (1963) studeerde Sociale Zekerheidswetenschap en Economie aan de Universiteit van Tilburg. Hij werkte bij de Sociale Verzekeringsbank en stapte in 1990 over naar het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), waar hij diverse functies bekleedde, laatstelijk als directeur van de directie Uitvoeringsbeleid. Hij was directeur van de Vereniging van Bedrijfstakpensioenfondsen (VB) totdat VB samen met OPF en UvB opging in de Pensioenfederatie waarvan hij sinds 15 november 2010 algemeen directeur is. Gerard Riemen woont met zijn gezin in Woerden.

pensioenregeling aan te bieden. Ook zzp'ers zouden verplicht zijn aangesloten. De collectiviteit en de risicodeling moeten naar mijn mening absoluut behouden blijven."

De Pensioenfederatie vertegenwoordigt zo'n 300 pensioenfondsen. Al vele jaren neemt het aantal pensioenfondsen af. Hoe kijkt hij aan tegen de verdere consolidatie in deze sector? "Het lijkt onvermijdelijk dat het aantal fondsen zal afnemen. Dat is geen doel op zich, maar de eisen die aan besturen worden gesteld ten aanzien van bijvoorbeeld deskundigheid en competenties, maken dat het met name voor kleinere fondsen lastig zal zijn om aan die eisen tegemoet te komen. Het besturen van een pensioenfonds doe je er niet meer bij in een paar uurtjes per jaar. Maar 'good governance' gaat verder dan deskundigheid. We moeten steeds meer kijken naar competenties die elkaar aanvullen binnen het bestuur, er moet meer discussie zijn om tot een juiste afweging te komen. Daarvoor heb je verschillende bestuurdersprofielen nodig." Is het nog mogelijk om als Pensioenfederatie alle 300 fondsen te vertegenwoordigen? "Ja dat kan natuurlijk. We hoeven geen unanimititeit na te streven. Het is onze taak om de belangen van de fondsen te behartigen en bij te dragen aan de ontwikkeling van het Nederlandse pensioenstelsel. Het is bovendien een misverstand dat bijvoorbeeld pensioenfondsen doelstellingen hebben die haaks op elkaar zouden staan. De problematieken en thema's zijn soms verschillend, bijvoorbeeld tussen een BPF (bedrijfstakpensioenfonds) en een OPF (ondernemingspensioenfonds). Zo heeft de één te maken met verplichtstelling, de ander niet, maar dat zijn geen tegengestelde belangen."

De Wandeling is een rubriek waarin Monique de Vos in de buitenlucht een verfrissende ontmoeting heeft met smaakmakers uit de financiële dienstverlening, om zo meer te weten te komen over 'de vent achter de tent'. Monique de Vos is directeur van Chasse Executive Search in Den Haag.

Ontspanning

Meer dan ooit staat het pensioenstelsel in de dagelijkse actualiteit. Toch neemt Riemen voldoende afstand, zowel in het weekeinde als in vakanties. "Dat moet ook wel, om scherp te blijven en op te laden. Op zaterdag werk ik bij voorkeur niet, op zondag begint het in de loop van de middag meestal wel weer. Dat kan goed, ik heb een gezin dat uiteraard in het weekeinde aandacht vraagt. Als ik vrij ben, ben ik degene die kookt, dat leidt ook prima af." Wat zou hij mij voorzetten als ik zou komen eten? Lachend: "Ik kan niet zo goed koken hoor, dus ik zou geen risico nemen en Indisch koken, want dat kan ik wel goed en daar heb ik ook alles voor in huis."

Het lukt hem ook nog wel, vooral in de vakanties om af en toe een boek te lezen. "Ik houd erg van historische romans. Zo las ik onlangs 'Vrij man' van Nelleke Noordervliet. En 'De niet verhoorde gebeden van Jacob de Zoet' van David Mitchell bijvoorbeeld is een aanrader. Dat speelt zich af aan het einde van de 18e eeuw, op het Japanse eiland Decima, waar een VOC-vertegenwoordiger lokale corruptie moet onderzoeken."

We naderen het eindpunt van onze wandeling en kloppen de modder van onze schoenen en kleding. "Ik laat wat modder op mijn broek zitten", besluit Riemen. "Dan heb ik mijn openingszin voor straks als ik met de jongeren in discussie ga al te pakken. Het wordt aanpoten de komende jaren..." ■